

L'accidentat viatge del PP

Les dificultats per a Rajoy vindran després del congrés: trobar el to d'oposició, anar al centre i rectificar a Catalunya

JOAN TAPIA*

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 7.05.08

El PP va tornar a perdre el 9-M --el pitjor que li podia passar--, però va millorar resultats. I l'augment dels seus vots va ser superior al dels socialistes. El PP no va fracassar perquè no li va passar el que li va passar a Almunia el 2000. I fins i tot hauria guanyat si Catalunya fos independent. El PSOE va obtenir a Espanya 11.064.000 vots, enfront dels 10.169.000 del PP. Però aquesta diferència --895.000 vots-- és més petita que el més d'un milió que el PSC li va treure al PP a Catalunya. Si s'hi afegeix que a Euskadi els socialistes van avantatjar en 219.000 vots els populars, la conclusió és ben òbvia.

La campanya virulenta contra l'Estatut, tot i el soroll, va ser una mala inversió a Catalunya. I la negociació amb ETA --tot i que va acabar en fracàs-- no va ser una mala inversió de Zapatero. Almenys a Euskadi. I al PP li van explotar a la cara l'antinacionalisme radical i l'excés de crispació. Potser havia fixat el vot, i fins i tot podia haver robat algun vot socialista, però havia mobilitzat a la contra Euskadi i Catalunya.

AQUESTA DOBLE constatació --el PP millorava resultats, però era derrotat a Catalunya-- va tenir una repercussió immediata. Rajoy i molts barons territorials van arribar a la conclusió que el PP no havia de quedar en mans d'Esperanza Aguirre, amb llaços visibles amb l'aznarisme i amb la premsa militant (la teoria de la conspiració ven diaris, però no guanya eleccions). Per això, el dimarts posterior al 9-M, Rajoy va dir que els

resultats eren bons, que no se n'anava i que optaria a presidir el PP amb el seu propi equip, la composició del qual es coneixeria en l'obertura del congrés.

Així, Rajoy, amb el suport dels barons territorials, tallava el pas a Aguirre, la candidatura de la qual havia llançat Anson la nit electoral. I l'al·lusió al "propi equip" es va interpretar com que els aznaristes Acebes i Zaplana no formarien part del seu nucli dur. I des d'aleshores Rajoy ha imposat el seu guió. Zaplana va dimitir com a portaveu i va muntar la seva fugida a Telefónica. La seva substituta, Soraya Sáenz de Santamaría, té la confiança de Rajoy i és molt més oberta. I el seu ascens va generar un terratrèmol al grup parlamentari. A més, Rajoy, davant Camps (València) i Valcárcel (Múrcia), els dos grans graners de vots, a part de Madrid, va desafiar Aguirre. El PP havia de ser una opció de centre, que apostés pel paper protector de l'Estat, i no un ideologitzat partit neoliberal.

La guinda de la mutació va ser l'anunci ahir d'Ángel Acebes --sense esperar al congrés-- que li havia comunicat a Rajoy que no comptés amb ell. El disciplinat Acebes no esperava el motorista i donava el cop de porta. Així, tot el que ha passat és fruit de la decisió de Rajoy de quedar-se i iniciar, recolzat en els barons regionals, un nou viatge al centre i un estil d'oposició menys crispat. No obstant, el camí cap al congrés s'està revelant dur i els canvis reben foc granejat. Un diari de la capital titulava ahir: Acebes també dóna el cop de porta: "Li he dit a Rajoy que no compti amb mi". Com si Zaplana i Acebes se n'anessin per voluntat pròpia i per salvar les millors essències del PP. ¿Per què Rajoy dóna aquesta aparent sensació de soledat i fins i tot de debilitat?

Per diverses raons. La primera és que, a l'agitar la coctelera, Rajoy ha molestat diverses parròquies de la dreta: la premsa militant que ha deixat d'obeir, la que procedeix de l'aznarisme actiu i multiforme, la dels que secunden l'ambició presidencial d'Aguirre i la dels que se senten postergats per la irrupció de Soraya i per la incògnita del nou secretari general. La segona raó és que Rajoy comença la seva marxa al centre amb quatre anys de retard i no té, per tant, el suport de molts que li atribueixen responsabilitat per l'oposició radical de la passada legislatura. La tercera és que tot partit que perd tendeix a voler rentar-se al Jordà. Rajoy ha perdut dues eleccions i el moviment proprimàries --llançat pels que no han discutit mai l'exhibicionisme autoritari d'Aznar-- és ben acollit per molts afiliats de bona fe. La quarta és que hi ha sectors que pretenen deslegitimar la victòria de Rajoy al congrés per desestabilitzar-lo abans del 2012 si els resultats de les eleccions europees, basques o gallegues ho permeten. I també hi ha càrrecs que creuen que Rajoy no és el líder per pilotar la nova etapa.

¿QUÈ POT passar? Rajoy ha de guanyar sense problemes el congrés del juny. Llavors comencen les dificultats. Trobar el to d'una oposició ferma però responsable, aconseguir la complicitat de les classes mitjanes i rectificar a Catalunya. I no està garantit que sàpiga capejar l'onatge. ¿Què passarà si naufraga en la travessia? Seria lògic recórrer a un baró territorial amb èxit provat: Camps, Núñez Feijóo --si guanya Galícia--, Gallardón o Aguirre. Però sempre hi ha la temptació del passat. Recórrer a Aznar seria viatjar per un absurd túnel del temps. Però queda Rato. Molts creuen que Aznar el va postergar perquè no va saber dissimular que tenia personalitat. I Rato té una imatge de competència econòmica i de dreta mesurada. Però potser l'ambició de Rato ja no està en la política.